

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНAGA
СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя У. І. ЛЕНИНА

№ 24 (1098)

Чацвер, 26 чэрвень 1975 г.

Цана 2 кап. Газета выходзіць з 1935 г.

Сёння ў нумары:

- УНІВЕРСІТЭТУ—ВЯЛІКАЕ ДЗЯКУІ!
- САРДЭЧНАЯ СУСТРЭЧА ● ПАРТЫЙНЫ СХОД ЮРФАКА ● ДЗЕНЬ ВЫЗВАЛЕННЯ МІНСКА—ДЗЕНЬ ВЫЗВАЛЕННЯ БЕЛАРУСІ ● НАШ ТАВАРЫШ ● ЮРЫДЫЧНАЯ КАНСУЛЬТАЦЫЯ ● ЛЕТНІЯ МАРШРУТЫ ГЕОГРАФАУ ● ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА.

Указ Прэзідыта Вярхоўнага Савета СССР

Аб прысваенні акаадэміку Акадэміі навук Беларускай ССР Атраховічу Кандрату Кандратавічу [Кандрату Крапіве] званне Героя Сацыялістычнай Працы з уручэннем медалі «Серп і молат».

Старшыня Прэзідыта Вярхоўнага Савета СССР
М. ПАДГОРНЫ.

Сакратар Прэзідыта Вярхоўнага Савета СССР
М. ГАЕРГАДЗЕ.

Масква, Кремль. 16 чэрвень 1975 г.

ПЛЁННАЕ АБМЕРКАВАННЕ

На партыйным сходзе пратагоністы Миністэрства юстицы БССР А. Ф. Чарніченка.

З дакладам выступіла замесніца сакратара партарганізацыі юрфака Е. В. Кічигіна. Бурна прышли спрэчкі па дакладу. З цікавымі прапановамі і парадамі выступілі восем чалавек.

На сходзе прысутнічаў начальнік аддзела прававой

САРДЭЧНАЯ СУСТРЭЧА

16 чэрвень ў Мінск прыбылы поезд дружбы з ФРГ. Мінчане сардэчна сустрэлі ветранау рабочага руху, камуністу, сацыялісту, моладзі, ФРГ, прафсаюзных актыўісту, беспартыйных, што прыбылы з поездам дружбы, якім кіруе член Прэзідыта і Сакратарыята праўлення Германскай камуністычнай партыі Людвіг Мюлер.

Назаўтра дэлегацыя з ФРГ наведала Беларускі дзяржавны ўніверсітэт. Гасцей сустракалі рэктар БДУ У. М. Сікорскі, праектар па вучебнай работе А. Я. Малыша, праектар па науковай работе Л. В. Валадзько, сакратар партыйнага камітэта Т. Я. Дударава, старшыня мясцокома І. Г. Родзін, сакратар камітэта камсамола У. А. Навумович, старшыня прадбюро А. М. Жылінскі і іншыя.

У работе над дыпломамі мне вельмі дапамог міністэрскі кандыдат гісторычных навук Ф. І. Адашчык.

— Праз некалькі гадзінь атрымаецце дыплом. Хвалюеся?

— Крыху. З самай рабочай пачаццёй урачыстасці, святочнасці. Наступле хвіліна, якую дуга чакае. Усе экзамены здадзены, але колкіх іх яшча наперадзе...

Інтэр'ю правада

С. ШЫДЛОУСКАЯ.

стараражытныя летапісы. На пачынні этапе работы давялося перакласці частку матэрыяла з польскай мовы. Ну, а пра сёняшні Клецк паслася лёгка, як пра добрага знаёмага сябра.

У работе над дыпломамі мне вельмі дапамог міністэрскі кандыдат гісторычных навук Ф. І. Адашчык.

— Праз некалькі гадзінь атрымаецце дыплом. Хвалюеся?

— Крыху. З самай рабочай пачаццёй урачыстасці, святочнасці. Наступле хвіліна, якую дуга чакае. Усе экзамены здадзены, але колкіх іх яшча наперадзе...

Інтэр'ю правада

С. ШЫДЛОУСКАЯ.

УНІВЕРСІТЭТУ—ВЯЛІКАЕ ДЗЯКУІ!

Выпускнік завочнага факультэта гісторычнага аддзялення Мікалай Гадун працуе зараз у Даматканавіцкай сярэдняй школе Клецкага раёна. У атэстакуткі наставнікамі гісторыі, пачатку свайграфіі ён скончыў Магілёўскую педвучылішча, працаўшава па размеркаванню у Глускім раёне. Потым — армейскія будні, а пасля дэмабілізацыі — паступленне ва ўніверсітэт і атначасова на работу у пачатковую школу Ляхавіцкага раёна. Многа працаўшава, многа перадолеў выпрабаван-

и, няумагаму наўччымуся. — Мікалай, як вы ацінёваеш гады сваі вучылішча? — Яны надалі мене больш самастойнасці, упуненасці у сабе. Гэта — відавочны вынік працаў на накаплення ведаў. Зараў я могу выкарыстоўваць свой прадмет больш глубока, усебакова. Канешне, вельмі патрэбны мне і метадычныя асновы.

Але гэта не ўсё. Я

удзячыў універсітэту за расшырэнне круглягяду. На свет стаў глядзецъ быццам іншымі вачымі.

— Раскажыце, калі

З усіх курсаў вылучаю апошні, VI, самы напрубоце.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

вай.

— Я пісав пра тое, яго мне давялося заканчыць.

— Якія хоць і атрымалі

дипломы на год раней за

мене, але дапамагалі

узвес час словам і спра-

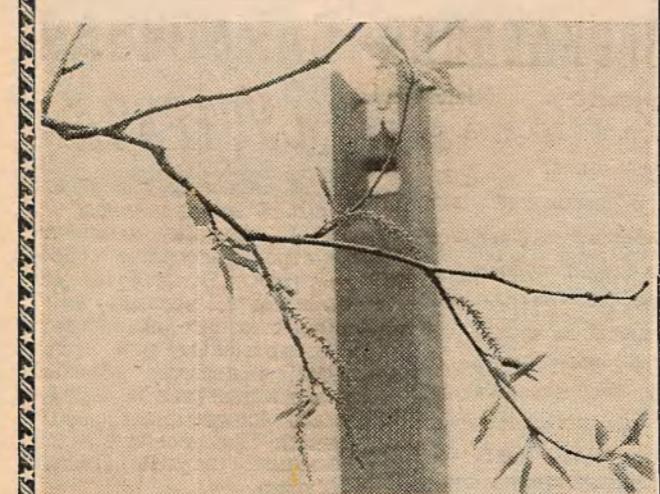
вай.</p

ДЗЕНЬ ВЫЗАЛЕННЯ

МИНСКА —

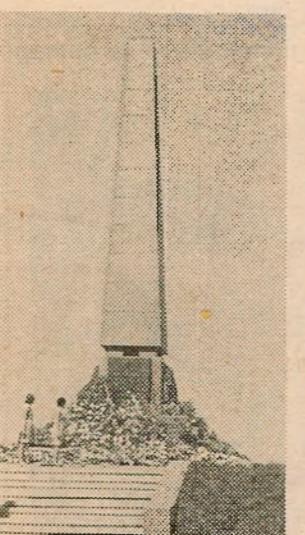
ДЗЕНЬ ВЫЗАЛЕННЯ

БЕЛАРУСІ

29 чэрвяня 1944 года фашыцкія захопнікі зрабілі адно з самых страшных злымістстваў у Беларусі. Яны распсталілі Трасциенскім лагерам смерці больш за тысячі грамадзян беларусаў, рускіх, чаху, польаку, венграў, ўгорцаў.

У гэтыя чорны і крывае дзень міне давалася быць у лагеры ў ліку вязняў. Пасля страшных катаванняў зняволеных прывезлі у закрытых аутамашынах з мінскага гестапа, турмы смаўскага СД, раскватараванага ў Мінску, з мінскай турмы і лагера палігавоўленых з Шырокай вуліцы.

Помнік ахвярам Трасциенка.

Аб Пятру Максімавічу Сіяржанаве пісалі ужо не раз. Вось і цілі перадаюць газета «Зара Каstryчніка» — орган Хамутоўскага раёна КПСС і расцішага Савета дэпутатаў працоўных Курскай вобласці за 14 снежня 1968 года. З крыху лажацелі старонік усміхцеца звычайні чалавек, за спіной яго чяркі жыцьцёў шлях.

Пётр Максімавіч Сіяржанав не забыў і, канешне, інколі не забудзе тых першых дзён вайны, калі наша армія пад націску пераўсяходзячымі сіламі пад каштоўную я ніколі не зможу. У Багарэвіча была выбіта ніжнія сківіца. Ен дрэніна гарвары і хутчай бородай паднімала хады, шніл. Страшныя выглядали сёстры Жаваранкі.

Мы добра разумеем, што выйсіці на волю, збегчы на маўкою магчымасці.

БУДЗЕМ ПАМЯТАЦЬ ЗАЎСЁДЫ

ЧАЛАВЕК

таячы ао сваіх загінувших таварышах, ён рабіў усе магчымасці, каб набіцішь дзень вызваленія ад фашисткага ярма. Акрамя розных бланку, шыртоў, памперы для лістовак пад кірауніцтвам «клана дырктара» з друкарні выносилі прафуктыўныя карткі (асабільна хлебныя) паміж камені, якія паднімаліся ў паддэшыні і пачалі сілой выцягваць людзей, біш на гамагі і бізумі.

Так выхадзілі і расстрыглілі амалі паднімай ўсіх зняволеных. Кожная новая машина давалася падзейскімі ўсё з большай і большай цяжкісцю. У Багарэвіча была выбіта ніжнія сківіца. Ен дрэніна гарвары і хутчай бородай паднімала хады, шніл. Страшныя выглядали сёстры Жаваранкі.

Фашыстамі хадзелася хутчай бородай паднімала хады, шніл. Страшныя выглядали сёстры Жаваранкі.

Пасля поўніні нам загадалі віша верхнюю вограту. Фашысты паднігнілі да зняволіў бараک аутамашы-

ДЗЕЛЯ ЖЫЦЦЯ

біці прайвізінечам гетай візітнай пасыльнічай працьцю салдат на Фронце, савецкіх людзей у тыле.

У маладосці ён, студэнт політэхнічнага інстытута, на думку адбылі, што можна стаць савецкім. У савінцы 1941 года дэмабілізаваўся з рады Савецкай Арміі, а ў чэрвені разам з тысячамі савецкіх воязцаў з абароной на абарону. Так настала яго ваянная біографія. Ен прыйшоў усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі адпачынак, праца, якія патрабуе вілікага напружэння і відданага заслужэння. Адбыліся чарніх дніў, калі падарыўся гераам. Мы быўшы усю вайну з першага да апошняга дні, зачынчыўшы не на Даждыні-Ухозе. Знайдзяўся на Захоўнім Волхаві, Ленінградскім, 3-м Прывалтскім, архітэктурным інстытутам Чарнігаўскай Зоры медалью «За баявую заслугу», «За абарону Масквы», «За абарону Ленінграда».

Андрэй Емельянавіч пачаў вайну танкістам, але пасля таго, як гарэз у танку — праціўнік ваяваў з аутамабільных частках.

— Вайна — гэта, перш за ўсё, цяжкая, эмоцыйная праца, калі нікому ведзе, праз кількі гадзін, што ён будзе хоць маленкі ад

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

«...І РУХ ЗАЎЖДЫ Ў ЯГО ЖЫЦЦІ»

В. ЗАДАЛЯ,

студент III курса
факультета журналістыкі

Начую я у лесе,
Палае касцёр.
Месяц паволи
Гуляе між зор.
Стройны сосны
Гаворку вядуць,
Да роснага ранку
Мне спаць не даюць.
У гамонцы суроўай
Ёсь слова «война».
Нахмурыла бровы
Старая сасна,
Уздыхнула трывожна:
Зноу раны баліць.
Па-над дрэзам кожным
Зоры гараша.

Т. АЛЯКСАНДРАВА
ВЕЧНЫ АГОНЬ

Узяўшыся за руки, як маленікі,
Сталі вылядзіць на сінія неба.
Над помнікам гарэрлі зоркі летнія,
Як іскры, што узляцелі на вышынно.
Агонь...

І раптам ажываючы вочы,
На вас развесілі з каменя глядзіць,
Успамінае позірк той, дзяючы,
Што нават насілі смерці не забыць.
Агонь...

Каменінае дауно не б'ешца сэрда.
І толькі у свята ускалыхіе яго салют.
Але ад болю і туго яно сажміцца,
Калі спыненіца каханне тут...

Яно сюды прыходзіць кожнай ноччу:
У руце хлапца — дзівочая рука.
І абдукаючы на чорных камні вочы
Недакахаушага калісць юнака.

Я НЕ ЛЮБЛЮ ПАХМУРНЫХ ДЗЕН...

70 год Петрусо Броуну, народнаму паэту БССР, Герою Сацыялістычнай Працы, лауреату Ленінскай прэміі. За плячым паувека сама-аданага, плённага служжэння высокім ідеалам нашага часу, служжэння паэтычным радком, палымынным словам трубuna.

Сын селяніна-бедняка, вялікіе жыццё якому дала Рэвалюцыя, ён увасобіў у сваій творчасці яе высакародны пафас, які ўпрыгожыў паманітку. Яго пазіція працавала на будоўлях піцьгодаў, ішла у саладзіцім шыні на дарогах вайны, дапамагала залечваць крывавыя вененыя раны... Яна і зараз у страті, а сам пазіт — у пары мудрай сталасці.

Хоць і парадку ўсё кругом.
І першай думкай, устаушы раннем,
Нястачу знайдзе дзе-нідзе —
Ці то на працы, ці у хахані,
Ці то у адзенні, ці у ядзе.
І слікія давідзеци
Прыклады, каб ўсё знайсці.
Ды ён эдабыць сваі імкненія,
Г рух заўжды ў яго жыцці.

Хоць плют бальничны не
Вышынішы
За іншыя не шычальней,
Ды што за інне
Прыгажэйшым
Здзесца сёня, чым раней?
Палі, лугі, прастор мурожны,
Шляхі, сцяжні між бароу,
І так трывожна, так
Трэўожна,
Што я не усе іх абышоу.
А рэкі, ракі ўсё імкніца
Туды, куды не даплываю,
І мушу я хутчай вярнуцца —
Яшчэ у мяніе нямала спрау.

ПАМЯЩІ ПАЭТА
У слыннай Ялце вераснёвай
Плывуць, плывуць аблоні
мар
Перад твайм апошнім словам,
Сын Беларусі і пясняр.
І тая ж даль. І тое ж сонца
Плыве, як шар па-над гарой,
І тое ж самае ваконца,
Па-за якім гудаць прыбоі.
І пленных хвалі за грэбнем
Грэбень,
І той жа гул, як жыту пает,
І кіпарыс на сінім небе,
Нібы зялёны мінарэт.
Куды ні глянеш — люба,
гожа,
І чайкі бы завуць каго,
Ды й што казаць — ўсё
Прыгожа...
А у сэрцы сум. Няма яго.

ных... Толькі з'явіўся цуд. Пэўне, раз у жыцці у кожнага чалавека быўшы імкнені каскі, неверагоднасці. Так і тады: праціць, сонечнымі промінімі, з-за вышак вылічелі самалёты з палымнеючымі зоркамі на крылах, і зноу, як у дзяцінстве, белга ты услед гэтым казачным птушкам, не зуважаючы агню і дыму, і смяялася. Смяялася першы раз за тры гады...

Цяпер табе амаль пільдзецят. І вочы не тыя, і ногі... Але чаму энту уздыгнула ты, убачыши востры кіш журавову, што ляцелі скрэз неба, нібыта скрэз твою маладось? Малыць, захапілася зазірнуць у вочы гэтым птушкам, вечным твай спладарожнікам, птушкам, якія нісцуть на сваіх крылах жыцце.

Святлана УСЦІНОВІЧ

МИНІЯЦЮРА

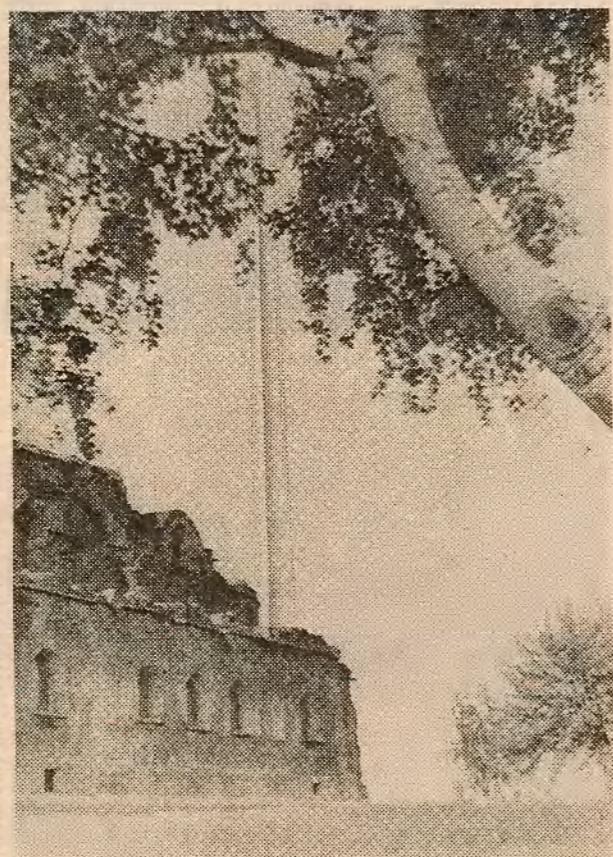
...Галаву адкнуўшы ад шаціца, ты падаеш у звонкую траву. А над лесам у далёкай сінечы неба ляціць вузкі кін журавову. Здзесца, ляціць твае мары, надзеі, жаданні... Ты падхопілашася і біжыш услед им, шпарчэй, шпарчэй. Мільгуючы загарэлымі хуткія ногі, з вуснау зрывашца смехі і сонца пра-свечвае наскрэз кіслыкі.

...А потым ты пладала на зямлю ад чорных кіслыків. А на глухім далёкім кіслу журавову ўсё яшчэ чуўся слова любага: «Дзвінуся, я варнісі, варнісі...» І апошніе, што ты бачыла, было здыміе неба, замкнёнае кіслыкімі птушкамі, якія падараваюць на фронт, пакуль, нарэшце, не дамаглася

ЛЯЦЕЛІ Ў НЕБЕ ЖУРАВЫ

сваго. Калі ваявала, прывыкала бачыць у небе палёт адных толькі асвятляльных ракет. Але і гэта хутка скончылася. Палоні...
...У Дахау з тоустых пічных труб таксама вырываліся журавыя, чорныя журавыя смерці. Шэрым дымам напаузали яны на палоніх, забытвіліся у жалезнім дроце агероджы, слізкім слоем пакрываюць дахі бараку. Быну дзень, калі і ты магла выльець з пеши чорнай птушкай, ціха растаць на паветры. Малыць, улічдалася ты у абыякавае неба канцлагера, не чакала адказу і не прасіла літасці. Малыць, пайшла у халоне прыгавора-

А НАД БРЭСТАМ ЦІШЫНЯ ТАКАЯ...

Але, цішыня... І зараз, стаўшы зусім дарослай, я прыязджаю ў гэты горад і быццам акунаюся у яго спакой, цішыню. Ён самы ціхі, самы залёны, самы пудоуны... Вядома, чаму. Гэта горад майго дзяцінства. Тут усё было у самы першы раз. Я лічу, што у кожнага чалавека памінені быць такі горад або вёска, сапрауднікі ці у маraph, каб, адчуўшы стомленасце, неспакой, адзінству, змот пакінучы шматлікі, шматлалосы чалавечкі наоту, адварванца ад штодзённых клопатаў, каб прыбіці ў гэты горад, распарыцца ў яго цішыні, адпачыць і набрацца сіл.

Але ёсьць у майго горадзе і іншая цішыня. Магчыма, тысічы людзей, якія накіруваюць скуды на экокурсю, ніколі не адчуваюць яе.

Каб слухаць гтуць цішыню, траба...

Самыя супрацьлеглія пачуцці прыходзілі да нас,

дзесяцілітнікам, у кірвенскія ноч выпускніка

балю: радасць, смутак... Мы танцавалі, спявалі,

спрацалісці і нават плацалі. Праграмела навальніца.

Абмыты летнім дажджком, горад дауно ужо пратнуўся, і першыя проміні сонца лашчылі дахі дамоў.

...Раптам, усе адчулы: зараз, іменна, зараз мы памінны быць там.

Брэсцкая крэпасць сустрэла нас цішынёй. Золатам зіханцу на сонцы салдацкі штык, гарэу вечны агонь. Ціха ляглі на маукілы чорныя мarmur цветкі. Я пазнавала і не пазнавала сібрэу. Няухо тая самая даросласць можа прыходзіць вось так — раптам, у адну хвіліну?.. А чалавек, высечаны з каменя, пазіраў на нас.

Цішыня... Іна быццам звінела у паветры. Магчыма, іменна яна не давала нам тады спакою. І не дасці ўсе жыццё! Ей, гэтай дзіўнай цішыні, самой магчымасцю зауціраўшы свой жыццёвы шлях мы былі абвізаны чалавеку, які глядзеу на нас з шэрлага каменя...

Тапціна ЛЕАНКОВА,
студентка журфака.

